

Sygn. akt III AUa 1043/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Małgorzata Pasek (spr.)
Sędziowie:	SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska SO del. do SA Jacek Chaciński
Protokolant: sekretarz sądowy Krzysztof Wiater	

po rozpoznaniu w dniu 14 czerwca 2018 r. w Lublinie

sprawy L. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji L. M.

od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu

z dnia 17 października 2017 r. sygn. akt VI U 781/15

oddala apelację.

Jacek Chaciński Małgorzata Pasek Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska

Sygn. akt III AUa 1043/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 15 maja 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił L. M. przyznania prawa do emerytury, ponieważ nie spełnił on warunków określonych w art. 184 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tj. na dzień 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wyrokiem z 17 października 2017 r. Sąd Okręgowy w Radomiu oddalił odwołanie wnioskodawcy złożone od powyższej decyzji.

Sąd pierwszej instancji swoje rozstrzygnięcie oparł na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych.

L. M. urodzony (...) w okresie od 1 lipca 1973 roku do 21 kwietnia 1976 roku był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...)w S. jako posadzkarz. W tym czasie zajmował się układaniem płytek(...). W dniu 19 lutego 1975 r. nabył uprawnienia do prowadzenia pojazdów kategorii(...).

W okresie od 8 maja do 31 lipca 1976 r. wnioskodawca pracował w Spółdzielni (...)w S. na stanowisku pracownika ekipy za i wyładunkowej. Zajmował się rozładowywaniem towarów, tj. wapna w workach po 35 kg, cegieł z wagonów kolejowych, ich załadunkiem na samochody ciężarowe, a następnie rozładowywaniem z samochodu do magazynu Spółdzielni za pomocą urządzeń mechanicznych. Od 1 sierpnia 1976 r. do 25 stycznia 1978 r. skarżący był zatrudniony na stanowisku traktorzysty. Obsługiwał spycharko-koparkę na podwoziu ciągnika rolniczego. Zajmował się załadunkiem nawozów na siewnik, wapna nawozowego, a także świadczeniem usług dla rolników, tj. koszeniem, oraniem, nawożeniem, rozsiewem nawozów, zimą zaś odśnieżał drogi. W okresie od (...) do(...) L. M. odbywał zasadniczą służbę wojskową w Jednostce Wojskowej nr (...), w trakcie której - w dniu 2 października 1978 r. - zdobył uprawnienia do obsługi koparki jednonaczyniowej, którą obsługiwał od 12 marca do 17 grudnia 1979 r. na stanowisku operatora koparko - ładowarki i koparko - spycharki.

Po powrocie z wojska od 2 stycznia 1980 roku do 30 lipca 1982 roku ubezpieczony ponownie został zatrudniony w Spółdzielni (...)w S. na stanowisku traktorzysty w Zakładzie Usług (...). Wykonywał takie same prace jak przed powołaniem do wojska.

W okresie od 1 sierpnia 1982 r. do 14 maja 1985 r. L. M. pracował jako operator w Zakładzie Usług (...). Obsługiwał koparkę B., a następnie O.. Pracował na tzw. wynajmie na budowach dużych obiektów, kopał rowy, podpychał ziemię i piach. Zajmował się także świadczeniem usług dla rolników, tj. koszeniem, oraniem, nawożeniem, rozsiewem nawozów, a zimą odśnieżał drogi.

W dniu 15 maja 1985 r. wnioskodawca został członkiem Spółdzielczego(...)w S.. W związku z likwidacją Spółdzielni z dniem 31 grudnia 1991 r. został skreślony z listy członków.

Od 1 stycznia do 31 marca 1992 r. odwołujący był zatrudniony w Spółdzielczym (...)w S. na stanowisku operatora koparki. Pracował na tzw. wynajmie dla innych firm budowlanych. Zimą odśnieżał drogi.

W dniu 30 marca 1992 r. ubezpieczony uzyskał uprawnienia do prowadzenia pojazdów kategorii(...). W okresie od 1 lipca do 4 grudnia 1992 r. był zatrudniony w Jednostce Budżetowej Gminy - Miejskim (...)w S. na stanowisku kierowcy ciągnika i operatora koparko-spycharki. Kierował spycharko-koparką B.. Przemieszczał śmieci na inne miejsca. Pracował także przy awariach wodociągów, tj. rozkopywał ziemię, żeby pracownicy mogli usunąć usterkę.

W okresie od 5 grudnia 1992 roku do 24 sierpnia 1993 roku L. M. pracował w(...)Spółdzielni(...)w W. na stanowisku kierowcy ciągnika-operatora. Woził ciągnikiem rolniczym piasek i wykonywał prace polowe.

W okresie od 25 sierpnia 1993 r. do 30 marca 1996 r. wnioskodawca był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w M. jako kierowca-mechanik. Kierował wówczas samochodami ciężarowymi marki L. i K.. Jeśli w trasie doszło do jakiejś usterki, to sam dokonywał napraw bieżących, np. wymieniał koło. Z M. do K., L. i W. woził kruszywo i wyroby betonowe, np. kręgi studienne i rury. Ponoślił odpowiedzialność za przewożony towar oraz za jego załadunek i wyładunek.

Od 10 czerwca do 30 listopada 1996 r. skarżący wykonywał pracę w Zakładzie Budżetowym Gminy - (...)w S. na stanowisku dozorca i operatora koparki - stosownie do potrzeb zakładu. Jeździł koparko-ładowarką O.. Pracował m.in. przy usuwaniu usterek wodociągowych i kanalizacyjnych, przy budowach przyłączy wodociągowych i wodociągów. W okresie od 1 grudnia 1996 r. do 31 grudnia 1998 r. pracował jako maszynista maszyn oczyszczalni i przepompowni oraz operator koparki - stosownie do potrzeb zakładu. Jako maszynista obsługiwał pulpit sterujący urządzeniami oczyszczalni.

W dniu 16 kwietnia 2015 r. L. M. złożył wniosek o ustalenie prawa do emerytury.

W związku z tym, że wnioskodawca urodził się po 31 grudnia 1948 r., spór dotyczył kwestii, czy spełnia on przesłanki do ustalenia prawa do emerytury na podstawie art. 184 w związku z art. 32 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w szczególności czy wykonywał prace w warunkach szczególnych wymienione w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w wymiarze co najmniej 15 lat i czy staż ten osiągnął przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Poza sporem w niniejszej sprawie pozostawało, że w dniu(...) wnioskodawca osiągnął wiek emerytalny, udowodnił 25-letni okres ubezpieczenia oraz że nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania L. M. zarówno co do jego zatrudnienia i charakteru pracy w Jednostce Budżetowej Gminy - Miejskim (...)w S., w (...) Spółdzielni (...)w W., w Przedsiębiorstwie (...) w M., jak i w Zakładzie Budżetowym Gminy - (...)w S.. Zeznania te, w części dotyczącej zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w M. potwierdzone zostały przez świadków M. P. i A. P., którzy byli pracodawcami skarżącego.

Sąd nie dał wiary zeznaniom odwołującego oraz świadków M. M. i M. J. w części, w jakiej twierdzili, że w Przedsiębiorstwie(...)w S. L. M. wykonywał prace brukarza – układał chodniki i drogi do budynków, gdyż pozostają one w sprzeczności z dokumentami znajdującymi się w aktach osobowych.

Sąd uznał również za niewiarygodne zeznania wnioskodawcy i świadków W. C. i H. W. w zakresie, w jakim wskazali, że przez cały okres zatrudnienia w Spółdzielni(...)w S. (następnie w Spółdzielczym (...)w S.) odwołujący pracował jako operator koparki. Jak wynika z akt osobowych z okresu zatrudnienia w Spółdzielni (w szczególności umowy o pracę i angażu), L. M. zatrudniony został w dniu 8 maja 1976 r. i do 31 lipca 1976 r. wykonywał prace na stanowisku pracownika ekipy załadunkowej i wyładunkowej. Zajmował się wówczas rozładowaniem towarów, tj. wapna, cegieł. Jak wskazał, nie wykonywał tych prac ręcznie, a jedynie pomagał przy użyciu traktora. Nie były to ciężkie prace załadunkowe i wyładunkowe ani przeładunek materiałów sypkich, pylistych, toksycznych, żrących lub parzących, a tylko takie zostały uznane za prace wykonywane w szczególnych warunkach. Nie można zatem uznać, że w tym czasie wnioskodawca wykonywał prace wymienione w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku, w wykazie A dziale VIII poz. 1.

W okresie od 1 sierpnia 1976 r. do 25 stycznia 1978 r. L. M. zatrudniony był na stanowisku traktorzysty. Dopiero w dniu 2 października 1978 r. nabył uprawnienia do obsługi koparki jednonaczyniowej, nie mógł zatem wcześniej pracować na stanowisku operatora koparki. Także w okresie od 2 stycznia 1980 r. do 30 lipca 1982 r. pracował w Spółdzielni (...)w S. jako traktorzysta w Zakładzie Usług (...).

Sąd Okręgowy nie podzielił poglądu wyrażonego w tych orzeczeniach Sądu Najwyższego, w których przyjmuje się, że wykonywanie przez kierowcę ciągnika prac innych niż transportowe, np. polowych, wyklucza możliwość zaliczenia takiego zatrudnienia do stażu pracy w warunkach szczególnych (np. wyroki SN z 13 lipca 2016 r. I UK 218/15, z 5 maja 2016 r. III UK 132/15, z 3 grudnia 2013 r. I UK 172/13). Sąd zauważył, że w dotychczasowym, utrwalonym już orzecznictwie Sądu Najwyższego nie było wątpliwości, iż praca kierowcy ciągnika, także wykonującego prace polowe, jest pracą w szczególnych warunkach wymienioną w wykazie A, dziale VIII, pod poz. 3 załącznika do ww. rozporządzenia (np. wyrok Sądu Najwyższego z 22 października 2013 r. III UK 144/12, LEX nr 1455745). Takie też stanowisko, do którego przyłączył się Sąd Okręgowy zostało wyrażone w orzeczeniach Sądu Apelacyjnego w Lublinie (z 11 maja 2016 roku III AUa 61/16, LEX nr 2051281, z 19 kwietnia 2016 roku, sygn. III AUa 1206/15, LEX nr 2044266 i z 7 kwietnia 2016 roku, sygn. akt III AUa 1185/15) oraz orzeczeniach innych sądów powszechnych (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 1 kwietnia 2015 roku, sygn. III AUa 1842/14, LEX nr 1679889, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 19 sierpnia 2015 roku sygn. III AUa 1880/14, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 19 listopada 2014 roku sygn. III AUa 791/14, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 5 lutego 2013 roku, sygn. III AUa 910/12, LEX nr 1282799).

W rezultacie Sąd pierwszej instancji przyjął, że w okresach tych, tj. przez 4 lata i 24 dni L. M. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace wymienione w załączniku do ww. rozporządzenia Rady Ministrów w wykazie A, dziale VIII, poz. 3, gdzie wskazano prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gaśnicowych.

W ocenie Sądu zaliczeniu do stażu pracy w warunkach szczególnych podlega także okres odbywania przez L. M. zasadniczej służby wojskowej, tj. od(...) do (...)ponieważ zarówno przed jej rozpoczęciem, jak i po jej zakończeniu wykonywał pracę traktorzysty. O ciągłości zatrudnienia świadczy dokumentacja pracownicza znajdująca się w aktach sprawy oraz książeczka wojskowa. Rozważając tą kwestię Sąd wskazał na treść art. 105 ust. 1 ustawy z 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 44, poz. 220 ze zm.) oraz § 5 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 22 listopada 1968 roku w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin (Dz. U. Nr 44, poz. 318). Zgodnie z tymi przepisami czas odbywania zasadniczej lub okresowej służby wojskowej wliczał się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, jeżeli po odbyciu tej służby podjął on zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby (art. 108 ust. 1 ustawy). Prawidłową wykładnię wskazanych przepisów potwierdzają wyroki Sądu Najwyższego: z 6 kwietnia 2006 roku, III UK 5/06 opubl. OSNP 2007/7-8/108 oraz z 25 lutego 2010 roku, II UK 219/09 (LEX nr 590248).

Uwzględniony do stażu pracy w szczególnych okres odbywania służby wojskowej wynosi 1 rok, 10 miesięcy i 24 dni.

W okresie od 1 sierpnia 1982 r. do 14 maja 1985 r. w Spółdzielni (...)w S. oraz po przekształceniu w Spółdzielczym(...)w S. w okresie od 1 stycznia 1992 r. do 31 marca 1992 r. L. M. zatrudniony był na stanowisku operatora koparki, co potwierdzili świadkowie W. C. i H. W.. Uzasadnia to przyjęcie, że przez 3 lata i 14 dni wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace wymienione w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., w wykazie A, dziale V, poz. 3, gdzie wskazano prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych.

Sąd pierwszej instancji nie zaliczył do stażu pracy w szczególnych warunkach okresu od 15 maja 1985 r. do 31 grudnia 1991 r., bowiem w tym czasie odwołujący był członkiem Spółdzielczego(...)w S., nie pozostawał zatem w stosunku pracy.

Natomiast w okresie od 1 lipca do 4 grudnia 1992 r. w ramach zatrudnienia w Jednostce Budżetowej Gminy - Miejskim (...)w S. L. M. wykonywał prace w warunkach szczególnych na stanowisku kierowcy ciągnika i operatora koparko-spycharki, tj. przez 5 miesięcy i 4 dni, które to prace są wymienione w załączniku do ww. rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku, w wykazie A, dziale V, poz. 3, gdzie wskazano prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych.

W okresie od 5 grudnia 1992 roku do 24 sierpnia 1993 roku wnioskodawca w ramach zatrudnienia w (...) w W. wykonywał prace na stanowisku kierowcy ciągnika-operatora. W ocenie Sądu również ten okres, tj. 8 miesięcy i 20 dni, można zaliczyć do prac wymienionych w wykazie A, dziale VIII, poz. 3.

Od 25 sierpnia 1993 roku do 30 marca 1996 roku w Przedsiębiorstwie (...) w M. L. M. wykonywał prace jako kierowca-mechanik. Jego praca polegała przede wszystkim na przewożeniu samochodami ciężarowymi marki L. i K. o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, kruszywa i wyrobów betonowych. Widniejący w świadectwie pracy zapis „kierowca-mechanik” wynikał z faktu, że w trakcie jazd wnioskodawca dokonywał drobnych napraw samochodu, np. wymieniał koło. Nie były to jednak prace odpowiadające samodzielnemu stanowisku mechanika. Z tego powodu Sąd uznał, że ubezpieczony przez 2 lata, 7 miesięcy i 6 dni jako kierowca samochodu ciężarowego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace wymienione w wykazie A, dziale VIII, poz. 2, gdzie wskazano prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Zdaniem Sądu do prac w warunkach szczególnych nie można natomiast zaliczyć okresu zatrudnienia skarżącego od 10 czerwca do 30 listopada 1996 r. w Zakładzie Budżetowym Gminy (...)w S.. Mimo, iż w tym czasie kierował on

koparko-ladowarką O. i pracował przy usuwaniu usterek wodociągowych i kanalizacyjnych, przy budowach przyłączy wodociągowych i przy budowie wodociągów, to jak wynika z umowy o pracę i angażu, w tym okresie ubezpieczony jednocześnie zatrudniony był na stanowisku dozorczy i prace te wykonywał zamiennie, stosownie do potrzeb zakładu. Nie sposób zatem ustalić, w jakim konkretnie okresie wykonywał pracę operatora koparki.

Natomiast w okresie od 1 grudnia 1996 r. do 31 grudnia 1998 r. wnioskodawca był tam zatrudniony jako maszynista maszyn oczyszczalni i przepompowni oraz operator koparki - stosownie do potrzeb zakładu. Wykonywał więc przez 2 lata i 1 miesiąc prace wymienione w wykazie A, dziale V, poz. 3, gdzie wskazano prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych oraz w dziale IX, poz. 2 - oczyszczanie ścieków i filtrów otwartych.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że łączny okres pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych wynosi 14 lat, 10 miesięcy i 2 dni. Nie zostały więc spełnione przesłanki określone w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W tym stanie rzeczy i na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił odwołanie.

Apelację od powyższego wyroku złożył L. M. zarzucając:

1/ naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez:

a/ niedanie wiary zeznaniom wnioskodawcy i świadków M. M. i M. J. w części, w jakiej twierdzili, że w Przedsiębiorstwie(...)w S. L. M. wykonywał prace brukarza, tj. układał chodniki i drogi do budynków, a przez to błędne ustalenie stanu faktycznego sprawy i przyjęcie, że wnioskodawca nie udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych przed dniem 1 stycznia 1999 r.;

b/ niedanie wiary zeznaniom wnioskodawcy oraz świadków W. C. i H. W. w zakresie, w jakim twierdzili, że przez cały okres zatrudnienia skarżącego w Spółdzielni (...)w S. (następnie w Spółdzielczym (...)w S.) pracował jako maszynista (operator) spycharki w sytuacji, gdy dokumentacja pracownicza wnioskodawcy z tego okresu nie dawała wiarygodnych informacji odnośnie faktycznie zajmowanego stanowiska i wykonywanej na nim pracy, a przez to błędne ustalenie stanu faktycznego sprawy i przyjęcie, że skarżący nie udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych przed dniem 1 stycznia 1999 r.;

c/ brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zebranego w sprawie i przez to błędne przyjęcie, że nie można zaliczyć do prac w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia wnioskodawcy w Zakładzie Budżetowym Gminy (...)w S. w sytuacji, gdy w tym czasie wykonywał on prace operatora koparki;

2/ naruszenie art. 184 ust. 1 w związku z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 4 rozporządzenia polegające na przyjęciu, że praca wykonywana w warunkach szczególnych w stałym wymiarze czasu pracy przez ponad 15 lat przez ubezpieczonego nie stanowi podstaw do przyznania prawa do emerytury, podczas gdy z całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika zasadność powództwa.

Wskazując na powyższe zarzuty wnioskodawca domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i uwzględnienia odwołania.

W odpowiedzi na apelację organ rentowy wniósł o jej oddalenie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest niezasadna i podlega oddaleniu. Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie przedstawiając logiczną argumentację prawną. Ustalenia sądu I instancji i wyprowadzone na ich podstawie wnioski Sąd Apelacyjny w pełni podziela i przyjmuje za własne. Sprawia to, że nie zachodzi potrzeba powtarzania szczegółowych ustaleń faktycznych oraz dokonanej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku interpretacji przepisów prawa mających zastosowanie w niniejszej sprawie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 1997 r. sygn. II UKN 61/97, opubl. OSNAPiUS 1998 r., nr 3, poz. 104; wyrok SN z 8 października 1998 r., sygn. II CKN 923/97 opubl. OSNC 1999 r., nr 3, poz. 60).

Odnosząc się bezpośrednio do zarzutów apelacji należy stwierdzić ich bezzasadność.

Na obecnym etapie postępowania spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy ubezpieczony legitymuje się 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, w szczególności czy taką pracę wykonywał w okresach zatrudnienia: od 1 lipca 1973 r. do 21 kwietnia 1976 r. w Przedsiębiorstwie (...)w S., od 8 maja 1976 r. do 31 lipca 1976 r. i od 15 maja 1985 r. do 31 grudnia 1991 r. w Spółdzielni (...)w S. (następnie: Spółdzielczym (...)w S.) oraz od 10 czerwca 1996 r. do 30 listopada 1996 r. w Zakładzie Budżetowym Gminy – (...)w S.. Powyższe okresy nie zostały bowiem zaliczone przez sąd I instancji jako okresy pracy w warunkach szczególnych, co w konsekwencji spowodowało, że ubezpieczony nie wykazał wymaganego 15 – letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, lecz jedynie 14 lat, 10 miesięcy i 2 dni.

Nietrafny jest zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Skuteczna obrona stanowiska skarżącego w tym zakresie wymagałaby wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego oraz brak jest wszechstronnej oceny wszystkich istotnych dowodów (por. wyroki Sądu Najwyższego z 29 lipca 1998 r., II UKN 151/98 opubl. OSNAPiUS 1999/15/492; z 5 sierpnia 1999 r., II UKN 76/99 opubl. OSNAPiUS 2000/19/732). Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. wyrok SN z 27 września 2002 r., II CKN 817/00 LEX nr 56906). Zdaniem Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy należycie wyjaśnił sprawę, a przeprowadzona ocena dowodów jest prawidłowa i odpowiada powyższym kryteriom. Apelacja nie wykazuje uchybień w rozumowaniu Sądu, które podważałyby prawidłowość dokonanej oceny. Podkreślić należy, iż naruszenie zasad swobodnej oceny dowodów nie może polegać na przedstawieniu przez stronę alternatywnego stanu faktycznego, a tylko na podważeniu przesłanek tej oceny z wykazaniem, że jest ona rażąco wadliwa lub oczywiście błędna – czego skarżący we wniesionej apelacji nie uczynił.

Podzielić należy ustalenia Sądu I instancji, że żaden z wyżej wymienionych okresów nie mógł być zaliczony jako okres pracy wnioskodawcy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Skarżący podniósł w sprawie, że w okresie od 1 lipca 1973 r. do 21 kwietnia 1976 r. w Przedsiębiorstwie (...)w S. wykonywał pracę brukarza stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Z dokumentacji pracowniczej ubezpieczonego wynika, że w powyższym okresie był zatrudniony wyłącznie jako posadzkarz. Angaż z 20 czerwca 1973 r., karta obiegowa zmiany, świadectwo pracy za okres od 1 lipca 1973 r. do 21 kwietnia 1976 r. w sposób jednobrzmiący wskazują na pracę wnioskodawcy w charakterze posadzkarza. Co więcej, sam odwołujący powyższy okres traktował w przeszłości jako okres pracy na stanowisku posadzkarza. W jego aktach osobowych z okresu zatrudnienia w Spółdzielczym (...)w S. (k. 19) oraz zatrudnienia w Zakładzie Budżetowym Gminy - (...)w S. (k. 60) znajdują się jego oświadczenia o dotychczasowym zatrudnieniu, w tym co do okresu od 1 lipca 1973 r. do 21 kwietnia 1976 r. W kwestionariuszu osobowym i życiorysie skarżący podał, że w ww. okresie pracował jako posadzkarz.

W świetle powyższych ustaleń twierdzenia wnioskodawcy i świadków, sprzeczne z dokumentacją pracowniczą, uznać należało za niewiarygodne.

Odnosząc się do okresu od 8 maja 1976 r. do 31 lipca 1976 r. stwierdzić należy, że Sąd Okręgowy zasadnie nie zaliczył tego okresu jako pracy w warunkach szczególnych, skoro L. M. był wówczas członkiem ekipy załadunkowej/rozładunkowej i zajmował się rozładowywaniem towarów i ich załadunkiem na samochody ciężarowe za pomocą urządzeń mechanicznych. Powyższe czynności nie stanowią pracy w warunkach szczególnych, wymienionej w wykazie A, będącym załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. Dokumentacja pracownicza z tego okresu jest pełna, szczegółowa i nie budzi wątpliwości Sądu Apelacyjnego. Zasadnie dokumentacja ta miała pierwszeństwo przed dowodami z zeznań świadków i odwołującego, jakoby w spornym okresie wykonywał on prace w warunkach szczególnych jako operator spycharki i ciągnika.

Również w odniesieniu do spornego okresu od 10 czerwca 1996 r. do 30 listopada 1996 r. Sąd Okręgowy prawidłowo przyjął, że w tym czasie wnioskodawca nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych jako operator koparki stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Pełnomocnik skarżącego podnosił na rozprawie apelacyjnej, że L. M. faktycznie zatrudniony był w tym okresie wyłącznie jako operator koparki, natomiast z przyczyn formalnych (niemożności uzyskania pełnego etatu pracowniczego operatora koparki w zakładzie) w dokumentacji „dopisano” mu dodatkowe obowiązki dozorca. Powyższe twierdzenia nie znajdują żadnego oparcia w zgromadzonym materiale dowodowym. W aktach osobowych wnioskodawcy wszystkie znajdujące się tam dokumenty (w tym wniosek o przyjęcie do pracy, umowa o pracę, pisma dot. stawek wynagrodzenia odmiennych dla stanowiska operatora koparki i stanowiska dozorca) przemawiają za przyjęciem, że ubezpieczony był w spornym okresie zatrudniony jako dozorca i operator koparki. Żadne dowody w sprawie nie wskazywały na to, że nie wykonywał on obowiązków dozorca.

Wreszcie zasadnie nie został zaliczony do stażu pracy w warunkach szczególnych okres, w którym skarżący był członkiem (a nie pracownikiem) Spółdzielczego (...)w S., tj. od 15 maja 1985 r. do 31 grudnia 1991 r.

Podsumowując, praca ubezpieczonego w spornych okresach nie mogła zostać zakwalifikowana jako wykonywana w szczególnych warunkach w rozumieniu cyt. wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. Kwalifikacja ww. była kluczowa dla ustalenia, czy L. M. posiada wymagany 15-letni okres takiej pracy.

Skarżący nie wykazał w procesie, że legitymuje się 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Nie spełnia zatem warunku koniecznego do przyznania prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym. Nie doszło zatem do naruszenia przepisów prawa materialnego, o jakich mowa w apelacji.

Zaskarżony wyrok jest prawidłowy i musi się ostać.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 385 k.p.c., jak w sentencji.

Jacek Chaciński Małgorzata Pasek Barbara Mazurkiewicz - Nowikowska